

See ei sünni väe ega võimu läbi, vaid minu Vaimu läbi, ütleb vägede Issand. Sk 4:6b

Äsja tähistasime Kiriku sünnipäeva – Nelipühasid, mil meenutasime Püha Vaimu langemist Jeruusalemmas olevale algkogudusele. Järjekordne Sõnad ja Teod tuli välja esimesel pühapäeval pärast nelipüha, päeval, mis on pühendatud pühale kolmainsusele ehk Kolmainupühal. Sellel päeval keskendume erilisel Jumala kolmainsuse teemale, müsteeriumile, mida on läbi ristiusu ajaloo püütud seletada, kuid ometi on see tänaseni inimhõimuse jaoks lõpuni mõistetamatuks jäänud.

Ometi on väga loomulik ja inimlik, et me tahame kõike ümbritsevat pidevalt lahti seletada, mõtestada ja seeläbi eneste jaoks nõ tuttavaks teha. Nii saame me ühest Jumalast rääkida samaaegselt kolme erineva isiku – Isa, Poja ja Püha Vaimu ehk Looja, Lunastaja ja Pühitseja kaudu. Selline seletus aitab paljuski kolmainsuse mõistmisele kaasa, kuid siiski tuleb meil eneste küündimatust tunnistada, sest Jumala ja Tema toimimise üle arutledes jääb väga palju siiski inimhõimusele hoomamatuks.

Õnneks on Jumal Jeesuses ja Tema tegemistes ilmutanud meile oma armastust, ja see on küll säärane müsteerium, milles me iialgi kahtlema ei pea: Ta kannatas ja suri meie eest ning tõusis üles, et ka meil võiks koos Temaga igavene elu olla. Seega ei pea me elama lootusetuses, vaid meil, kes me oleme Temaga ristimise kaudu ühendanud, on alati põhjus mees pidada kuldalmi Johannese evangeeliumist: „Sest nõnda on Jumal maailma armastanud, et ta oma ainusündinud Poja on andnud, et ükski, kes temasse usub, ei hukkuks, vaid et tal oleks igavene elu.”

Andku Püha Kolmainus Jumal meile jätkuvat usku ja õnnistagu meid kõiki!

Koguduse diakon Saima Sellak Martinson

Mihkel Lüdigu 65. ja Friedrich Stockholmi 50. surma-aastapäeval

Kaarli koguduses on töötanud mitmeid tuntud ja tegusaid muusikuid, kes on jätnud koguduse muusikaellu tugeva jälje ja seda märkimisväärselt rikastanud. Seekordses kuukirjas meenutame neist kahte – Mihkel Lüdigu ja Friedrich Stockholmi.

7. mail möödus 65 aastat helilooja, koorijuhi, organisti ja pedagoogi Mihkel Lüdigu (9.5.1880–7.5.1958) surmast. Ta oli aastatel 1918–1925 ja 1928–1932 Kaarli koguduse organist ja koorijuht. Lisaks oli aastatel 1918–1919 Kaarli Gümnaasiumi esimene lauluõpetaja.

Alljärgnevalt peatume M. Lüdigu Kaarli kogudusega seotud eluperioodil.

1918. aasta 24. juuli Postimehes kirjutatakse, et „Eesti maa on meile terve rea orelikunstnike kinkinud: Rudolf Tobias, Mart Saar, Artur Kapp, Peeter Süda, Mihkel Lüdig, August Topman ja veel mõned teised nooremad, vanematest rääkimata, kes endid viimastel aastatel juba rohkem eemal on hoidnud. Huvitav on säälijuures, et meie andelisemad wanemad ja nooremad heliloojad ühtlasi ka orelikunstnikud on.“ Mainitakse ka, et „ainult paar suurt Eesti linnakogudust omale organistikunstniku palganud on“. Üheks neist kogudustest oli Tallinna Kaarli kogudus, kes asus Lüdigu „kui tubli koorijuhataja ja Eestis tuttava hea organistiga“ läbirääkimistesse juba 1918. aasta kevadel. Eelmine organist Anton Kasemets oli töölt lahkunud 1917. aasta novembrikuus. Ametisse astus Lüdig 15. augustil 1918 aastapalgaga 2400 rubla. Lisaks organisti ametile pidi ta „koguduse koori uuesti elusse kutsuma ja seda pidama“.

Juba 1918. aastal esines M. Lüdig ka mitmel heategevuslikul kontserdil nii Kaarli kirikus kui ka „Estonias“, mille tulu läks Kaarli Gümnaasiumile või koguduse vaeste heaks.

Uue oreli kavandamisel aitas kaasa ka M. Lüdig. Vajaduse üle vana oreli korda teha või hoopis uus soetada, hakati koguduse juhtkonnas tõsisemalt arutama 1919. aasta suvel ja sügisel jõutigi tõdemuseni, et „praegune orel enam ajanõuetele ei

Mihkel Lüdig koos Walckeri orelifirma montööri Wilhelm Eberhardiga Kaarli kiriku oreli juures 1923. aastal.
— Kaarli koguduse arhiiv.

vasta ja vaja on juba kõige lähemal ajal uus muretseda. See läheb muidugi nüüdsel ajal kõrge summakese maksma, kuid suur Kaarli kogudus on loodetavasti küllalt jõuline selleks, et Eesti katedralile, nagu siinsed muulased Kaarli kirikut sagedasti kutsuvad, kohane orel nõutada“. 1920. aasta septembris valiti Lüdig koos köster G. Kasemetsa, õpetajate A. Sommeri ja Fr. Stockholmi ning hr Wernowiga uue oreli ehituskomisjoni

liikmeteks. 1923. aasta oktoobrist kuulus ta orelil ülesseadmise komisjoni ning koos Oskar Merikanto ja Artur Kapiga ka uue orelil vastuvõtmise komisjoni.

16. detsembril 1923 õnnistas Kaarli kirikus uue orelil piiskop Jakob Kukk. Sama päeva õhtul toimus vaimulik kontsert, kus esinesid Eesti Meestelaulu Seltsi koor, Estonia Seltsi Segakoor, Mihkel Lüdigi, August Topman, Artur Kapp, Matilde Lüdigi-Sinkel, Benno Hansen ja Raimond Bööcke.

1924. aasta alguses oli kogudusel soov järjekindlalt igal nädalal vaimulikke kontserte korraldada ja uue oreliga, mis „rikas kõlavärvide poolest ning pehme

jõuküllase tooniga“, tõsta Kaarli kirik vaimuliku muusika arendamise keskkohaks, kus M. Lüdigi ettekantavate „helitööde kunstilise väärtuse kindlustab.“ Aasta esimestel kuudel esineski Mihkel Lüdigi igal nädalal tasuta oreliõhtutel. Alguse sai Kaarli kirikukontsertide traditsioon, mis kestab tänaseni.

Aastatel 1926–1928 töötas M. Lüdigi Buenos Aireses koorijuhi ja pianistina. Kodumaalt lahkudes oli tal plaan kümne kuu pärast tagasi tulla ja selles kavatsuses hoidis ka Kaarli organisti kohta esialgu alles. Algsed plaanid siiski muutusid ja seetõttu loobus Lüdigi organisti kohast ja jätkas ametis alles 1928. aastal.

Koguduses töötas ta kuni 1932. aasta 1. juulini. Oleks töölt lahkunud veidi varemgi, aga kuna koguduse laulukoor oli seotud mitme kokkulepitud sündmusega – aprillis I jalaväepolgu 15. aasta juubeli, mais Soome Kalliokirikulaulukoori küllasõiduga Tallinna ja juunis Jüri vaimuliku muusikapäeval esinemisega – siis soovis olla tööl nimetatud kuupäevani. Seejärel asus ta elama Pärnu.

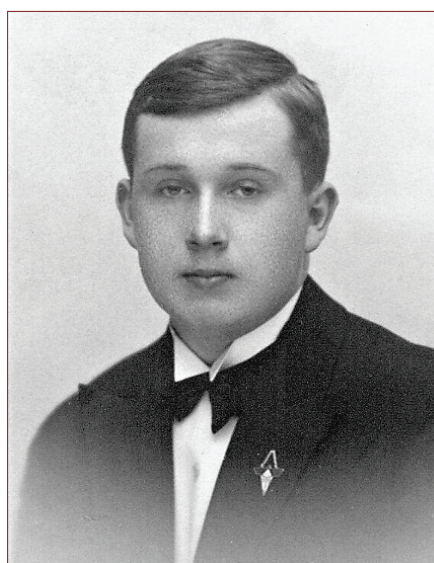
Kaarli koguduseses jätkast organistkoorijuhina Johannes Jürgenson (hiljem Juhan Jürme) ja samas ametis alustas 1932. aastal kolleegina Alfred Karafin (hiljem Alfred Karindi).

3. mail möödus 50 aastat koguduse organist Friedrich Stockholmi (22.1.1914 Tallinn – 3.5.1973 Sydney) surmast.

Friedrich Stockholmi isa on kogudusele rohkem teada – Friedrich Wilhelm Constantin Stockholm (1.10.1884–26.12.1968 Sydney) oli koguduse kauaaegne õpetaja aastatel 1919–1944. Tema poja Fr. Stockholmi juurde teenistuskäik Kaarli koguduses jäi olude sunnil tunduvalt lühemaks.

Peale reaalkooli lõpetamist 1931. aastal õppis Fr. Stockholm juurde lühikest aega Tartu Ülikooli arsti- ja õigusteaduskonnas. Koolitee jätkus Tallinna Konservatooriumis, kus ta õppis klaveriklassis Sigrid Antropoffi juhendamisel (15. lend, 1939) ning orelil- ja kompositsiooni erialal Artur Kapi klassis.

Nõukogude okupatsiooniaja alguses 1940. aasta detsembris, mil Alfred Karindi oli pidanud töö pärast Tallinna Konservatooriumis Kaarli koguduse organisti kohalt lahkuma, pöördus Stockholm koguduse juhatuse poole: „Teada saades, et Kaarli koguduses on organisti koht ajutiselt vabanenud, palun mind lahkesti ajutiseks organisti kohusetäitjaks määrata. Olen lõpetanud Tallinna Riikliku Konservatooriumi heli-

kunstniku diplomiga, olen ka kompositsiooni õppinud prof. Artur Kapi juures ja orelimängu organist Joh. Jürme juures. Olen ka E. P. Risti samariitlaste Tallinna koondise laulukoori juhatanud. Et minul, kui vaimuliku pojalt, muud kohta omal alal üldse lootust saada ei ole, palun lahkesti mu palvet rahuldada. Suurima austusega F. Stockholm“.

Organisti kohusetäitjana asuski ta ametisse 4. detsembril 1940, teiseks organisti kohusetäitjaks valiti Edgar Arro.

Organistiks valiti F. Stockholm alates

9. märtsist 1944, aga selles ametis ei saanud ta enam kaua olla. 4. septembril jättis ta oma kolleegile Senta Arrole kirja: „Lgp. Pr. S. Arro! Sõidan ajutiselt võib olla pikemaks ajaks ära, palun lahkesti Teid minu äraolekul minu aset täita. Austusega tervitades F. Stockholm. 4.09.1944, Tallinn“.

Septembris 1944 põgeneski ta Saksa maale – oli Jenas Melanchthoni kiriku abiorganist, lühikest aega elas Heilingenstadtis, Göttingenis ja Oldenburgis. 1948. aasta 5. novembril jõudis koos vanemate ja vend Unoga laeval „Derna“ peale kahekuulist reisi Austraaliasse Melbourni. Ta oli 13 aastat (1949–1962) Sydney Eesti Jaani koguduse organistiks, seejärel teenis läti ja saksa koguduse organistina.

Esines Eesti Majas klaveril ning Sydney Town Hallis iseseisvate oreliõhtutega, oli ka Sydneys külalislauljate (Ida Loo-Talvari, Paula Brivkalne, Elisabeth Schwarzkopfi) klaverisaatja. Töötanud Sydney konservatooriumi Itaalia prof Nino Marotto lauluklassi repetiitorina.

Fr. Stockholm suri 3. mail 1973 Sydneys ja on maetud Rookwoodi kalmistule.

Küllil Saard

Miniturniiri 19. hooaeg on lõppenud ning kõigis hooaja saadetes kogus kõige enam punkte Kaarli Kooli 6. klassi võistkond! Võistkonda ootab ees Mnemoturniiri kohtumismäng, mida huvitatud raadiokuulajad saavad kuulata 4. juunil kell 10:10 ERR Vikerraadios. Hooaja peaauhinna on pannud välja Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum, kes ootab võitjaid kulla kogu aasta jooksul nii tihti kui neil külastamiseks vaid lusti on. Lisaks tuleb koolile spordimuuseum ka ise külla ning viib läbi meeleoluka programmi, milles avastatakse erilisi spordivahendeid ja auhindu Eesti spordiloost ning pannakse end põnevate vahendite abil proovile erinevatel spordialadel. Palju õnne 6. klassile ja kogu kooliperele vahva esindusliku tulemuse puhul!

Foto: Maarian Toompere

Koguduse noorteansambel Vene kultuurikeskuses Lauupeo neidudekooride ettelaulmisel. Tulemuseks saadi "suurepä-rane" ning kindlustati sellega pääsemine suvel toimuvale noorte laulupeole. Noorteansamblit juhatas Maarian Toompere, partiide õpetamisel aitas ka Pärtel Toompere.

Ka Kaarli Kooli mudilaskoor ja lastekoor läbisid edukalt laulu-peo ettelaulmised ja on ametlikult peole lubatud. Mõlema koori puhul kiideti ilusat kõla, loomulikku vokaalitekitamist ja koori ning dirigendi omavahelist head kontakti. Koore juhendavad Liivi Põldmäe ja Karina Kivikas.

Foto: Külli Saard

Maikuu viimane nädal algas remonditöödega Kaarli Kooli võimlas, mille käigus vahetatakse vana põrand, värvitakse seinad, uuendatakse valgustus ning paigaldatakse uus sportinventar.

Täna on eemaldatud vana parkettpõrand, mille andsime Majatoetri valdusse, et väärt materjal uue kasutuse leiaks. Kellel huvi põrndale uus elu anda, saab Majatoetriga ühendust võtta.

Tööd kestavad augusti lõpuni ja kehalise kasvatus tunnid toimuvad sügisest juba uuendatud spordisaalis.

Täname kõiki lahkeid annetajaid, kes on võimla remondiks omapoolse panuse andnud ja kutsume üles kõiki kel võimalus, seda veel tegema!

Lihtsaim viis on teha annetus kooli kodulehe kaudu

<https://kaarlikool.ee/koik-tooted/toeta-kooli>

Foto: Jaanus Ruiso

17. mail võeti Kaarli kiriku katuselt maha ehistorn, mille tsingist katteplekk oli amortiseerunud.

Kahjustus ilmnis parapeti parandustööde käigus, seega oli sobiv aeg ehistorn eemaldada ja renoveerida.

Ehistorn on kõigile huvilistele vaatamiseks paigutatud kiriku altari ette.

Ehistorni renoveerimist saab toetada helistades koguduse annetustelefoninumbri 900 7755 (summa 5 €)

Foto: Saima Sellak-Martinson

Nelipühade laupäeval külastati Viljandi Jaani kogudust, kes on meie eestpalvekogudus. Jaani kirikut ja koguduse elu tutvustas õpetaja Marko Tiitus, oldi ühises kohvilauas ning kuulati kiriku kellamängu. Palvetame igal pühapäeval üksteise eest.

Käisime ka Suure-Jaanis kirikus ja kalmistul, kus suurepäraseks teejuhi oli õpetaja Hedi Vilumaa. Tagasiteel peatusime veel Lõhavere linnamäel ja Olustveres.

Foto: Desire Mägi

1. nelipühäl nautis koolipere mõnusat koosolemist kooli kevadkontserdil ja laadal. Kevadlaada tulu oli 2680,74 € ja kogutud annetused lähevad õppe- ja ilukirjanduse ostmiseks lasteaias ja kooli raamatukokku.

JUUNI KIRIKUS

VARJATUD JUMAL – Püha, püha, püha on vägede Issand! Kõik maailm on täis Tema au! Js 6:3

P 04. JUUNI kell 10:00 Missa, kolmainupüha

E 05. JUUNI kell 13:00 Missa

T 06. JUUNI kell 17:30 Muusikaõhtu

Kammerkoori Canorus kevadkontsert. Kaastegev Toomas Bubert viiulil.
Sissepääs vaba.

KADUVAD JA KADUMATUD AARDED – Kristus ütleb: Kes teid kuulda võtab, see võtab kuulda mind, ja kes teid kõrvale lükkab, see lükkab kõrvale minu. Lk 10:16

P 11. JUUNI 10:00 Missa

E 12. JUUNI 13:00 Missa

T 13. JUUNI 17:30 Muusikaõhtu

Alina Sakalauska – mandoliin, Kadri Ploompuu – orel. Sissepääs vaba.

KUTSE JUMALA RIIKI – Kristus ütleb: Tulge minu juurde kõik, kes olete väevatud ja koormatud, ja mina annan teile hingamise! Mt 11:28

P 18. JUUNI kell 10:00 Missa

E 19. JUUNI kell 13:00 Missa

T 20. JUUNI kell 17:30 Muusikaõhtu. Tiit Kiik – orel. Sissepääs vaba.

N 22. JUUNI kell 19:00 Kontsert

Tütarlastekoor Ellerhein, käsikellade ansambel Spirit Bells, käsikellade ansambel Arsis, meeskoor Singers Club of Cleveland, vokaal Mya Barber. Peadirigent Eric Johnson. Kavas: E. Ešenvalds, P. Uusberg, F. Chopin, R. Ray, S. Snyder, J. Martin. Peadirigent Eric Johnson. Sissepääs vaba

L 24. JUUNI kell 10:00 Missa, Ristija Johannese sünnimise püha

KADUNUD JA JÄLLE LEITUD – Inimese Poeg on tulnud otsima ja päästma kadunut. Lk 19:10

P 25. JUUNI kell 10:00 Missa kõigi lahkunute mälestuseks

E 26. JUUNI kell 13:00 Missa

T 27. JUUNI kell 17:30 Muusikaõhtu

Niina Murdvee – viiul, Piret Aidulo – orel. Sissepääs vaba.

**Juuni–august ei toimu,
kolmapäevast ja neljapäevast missat.**

Pühapäev, 25. juunil kell 10 toimub Kaarli kirikus

SURNUIAPÜHA MISSA KÕIGI LAHKUNUTE MÄLESTUSEKS.

Hea võimalus mälestada kõiki oma lähedasi, olenemata sellest, kas nad on maetud Tallinna või pealinnast kaugemal olevatele kalmistutele.

Mälestamissoovid teatada enne missa algust käärkambris või edastada koguduse kantseleisse telefoni või e-posti teel.

**Kaarli kirikut ja koguduse tegevust
saab toetada helistades numbril**

900 7755

Annetuse suurus on 5€

Annetuse toimumiseks palume
helistamisel lõpuni kuulata
automaatvastaja teavitus.

Täname lahkeid annetajaid!

UUENDA OMA ANDMEID

Oleme tänulikud kõigile, kes
leiavad aega oma (muutunud)
kontaktandmetest teada anda
elektroonselt koguduse kodulehel või
koguduse kantseleis.

[www.kaarlikogudus.ee/koguduse-
liikmele/korrastame-andmeid/](http://www.kaarlikogudus.ee/koguduse-liikmele/korrastame-andmeid/)

LEERIKOOL

Järgmine leerikool alustab
septembrikuus.

Info ja registreerimine:

www.kaarlikogudus.ee/kogudus/leerikool/

Diakooniatöö

Koraalikoar

1. juunil kell 13.

Seenioride klubi

igal kolmapäeval kell 14.

Toolivõimlemine

igal neljapäeval kell 12.

Ootame teid koguduse majas!

KODUNE ARMULAUD

Soovi ja vajaduse korral käivad koguduse
vaimulikud ka kodus, haiglas ja
hooldekodus armulauda jagamas.

Nii enda kui lähedase koduse armulaua
soovist saavad koguduse liikmed teada
anda kas koguduse kantseleisse või otse
vaimulikule.

KOGUDUSE KANTSELEI

E, T, N kell 10–13

K kell 10–13, 14–16

R suletud

Õpetaja Jaak Aus, abiõpetaja Kaisa Kirikal, diakonid: Saima Sellak-Martinson, Tiit Zeiger, Meelis Holsting. Kohtumine tuleb eelnevalt kokku leppida.

telefon: 619 9100

e-post: info@kaarlikogudus.ee

kodulehekül: www.kaarlikogudus.ee

Facebook: EELK Tallinna Toompea Kaarli kogudus

pank: SEB EE171010022004706006

Swedbank EE392200221011214295

annetused remondi heaks:

Swedbank EE902200221040614950

annetused oreli hoolduse heaks:

Swedbank EE452200221057033689

annetused Kaarli Kooli toetuseks:

Swedbank EE332200221056298548